

Fietsen verstoopt in woning Joods gezin

Twee fietsen lagen decennialang verborgen in een studentenhuis aan de Folkingestraat in Groningen. Op dit adres woonde vroeger een Joods gezin, dat in concentratiekamp Sobibor werd vermoord.

FRANK VON HEBEL

Heet een Joodse familie in een woning aan de Folkingestraat in Groningen twee fietsen verstoopt om te voorkomen dat de Duitsers ze in beslag zouden nemen? Dat is het sterke vermoeden. Een timmerman van vastgoedondernemer Frans Wigchering ontdekte beide fietsen onlangs tijdens een renovatie achter een schrootjesplafond. Wigchering: „Hij belde me op met de woorden: 'ik heb nu zoiets raars gevonden'.”

In de woning op Folkingestraat 18 woonde in de oorlog het echtpaar Heiman van Zanten en Marieke van Zanten - Bamberg met hun volwassen dochters Betje en Anna. Het stel trouwde in Scheemda. Van Zanten was loonslager, een inmiddels verdwenen beroep. Hij slachtte in opdracht van anderen en verkocht het vlees niet zelf.

Het gezin komt op 23 juli 1943 in vernietigingskamp Sobibor aan en

Directeur van de Synagoge Groningen Geert Volders met de onderdelen van de oude fietsen. FOTO PETER WASSING

wordt kort daarna in de gaskamers vermoord. Wigchering wil Stolpersteine, gedenktekens die in het wegdek zijn verwerkt, laten leggen. „Het is een tragische gedachte dat je fietsen verbergt met het idee ze na de oorlog weer tevoorschijn te halen. En dan word je slachtoffer van de Holocaust.”

De fietsen – een dames- en een herenexemplaar - verkeren in slechte staat. De banden zijn vergaan of uitgedroogd. Het ijzer is zwaar verroest

Na vele decennia bijzondere vondst in studentenhuis aan Folkingestraat

en de fietsen vielen in onderdelen uiteen toen ze uit hun bergplaats werden gehaald. De rijwielen zijn overgedragen aan de Synagoge.

Directeur Geert Volders denkt er over na om ze te exposeren. „Maar we moeten ook nog wat meer onderzoek doen. We kunnen nog niet met honderd procent zekerheid zeggen dat ze ook van deze Joodse familie waren. Maar alles wijst er wel op. Deze fietsen stammen niet uit de jaren tachtig, dat is wel duidelijk.”

Hij wijst naar de aangetaste naamplaatjes waarop met enige moeite het woord 'Elegant' valt te lezen. „Misschien was dat de naam van de fietsenfabriek.” Hij haalt zijn schouders op. „We weten gewoon nog heel weinig. Maar het is een zeer opmerkelijke vondst. Dit krijgen we niet vaak binnen.”

Volders voelt er weinig voor de beide fietsen te laten restaureren. „Dat zou afbreuk doen aan het verhaal.”